

Skriva til Marner

Skriva til Marner, Postboks 76, 110 Tórshavn

Hormonjavnvágin?

Eg eri ein 28 ára gomul kvinna, sum tey seinastu 10 árin hava tikið p-pillar, við steðgi uppá 3 ár í sambandi við barnsburð, síðani 2-3 mán. steðgi við jøvnum millumbilum. Eg havi altíð havi regluliga menstruatión, bæði fyri og eftir p-pillar.

Fyri átta mánaðum síðan gavst eg við p-pillarunum (Gynera), fyri at blíva við barn aftur.

Tær fyrstu fimm menstruatiónirnar vóru heilt regluligar, 28-30 dagar ímillum, men tær seinastu menstruatiónirnar eru komnar meira óregluliga, upp til 40 dagar ímillum.

Eg eri rimiliga vís í, at eg ikki havi verið við barn í hesum tíðarskeiði. Heldur ikki kann hetta sigast at vera psykisk, tí eg havi ikki sett mær nakra ávísar tíð til, at eg skal vera vorðin við barn. Veit væl, at tað kann takka meiri enn hált ár, áðrenn hormonjavnvágin er komin í rættlag aftaná p-pillar í fleiri ár.

Kann hetta koma av, at hormonjavnvágin ikki er í lagi enn? Ella kann nakað annað vera áfjatt?

Ein, ið ikki hevur mist mótið

Tá ein tekur p-pillarar, verður hormonjavnvágin broytt, og jú longri tíð, ein hevur nýtt p-pillarar, jú longri tíð gongur, til hormonjavnvágin verður aftur í lagi. Tað kann ganga meira enn eitt ár eftir at vera givin við p-pillarunum.

Fyri tað um menstruatiónssyklus er blivin 40 dagar hjá tygum er ikki vist, at nakað bagir hormonframleiðsluni. Tað kemur vanliga í rættlag av sær sjálvum, um eingin onnur orsök er til broytingarnar.

Eg skilji á spurninginum, at tygum halda steðg við p-pillarunum í 2-3 mánaðir við jøvnum millumbili. Hetta haldi eg ikki vera rætt, tí vandi er tá fyri at gerast við barn í ótíð. Tað er ikki neyðugt at halda steðg í nakrar mánaðir av og á - tað broytir ikki hormonjavnvágina.

Marner

Ungir pápar

Eg las í Sosialinum 6/11, at ein 92 ára gamal var vorðin pápi, men har stóð eisini at lesa um eina 6 ára gamla gentu og ein 11 ára gamlan drong, sum vóru blivin foreldur. Kann hetta veruliga bera til?

Vanliga fáa gentur, her á leiðum, ikki menstruatión fyrr enn í fyrsta lagi á 11 ára aldri, mn hvat við dreingjunum, kunnu teir blíva pápar so ungir?

J.

Her á okkara leiðum er møgult fyri kvinnur at gerast við barn longu í 12-13-14 ára aldri. Men øðrvísi er við dreingjum. Teir verðafyrst gitingarførir o.u. 15 ára gamlir.

Tað er møgult, at ein 92 ára gamal maður kann verða pápi. Í heitum londum er vist møgult, at 6-8 ára gamlar gentur kunnu gerast við barn.

Marner

Finnið tykkum onkran annan syndabukk!

Fiskivinnupolitikkurin í Føroyum eigur at broytast fullkomiliga. Um vit framhaldandi h8gsa á sama hátt, sum gjørt hevur verið á fiskivinnuøkinum, verða bæði samfelagið og grunnar lögð í oyði skrivar Lasse Klein, formaður Sjálvstýrisflokksins í blaðnum í dag.

POLITIKARIN Í DAG

Í grein í Sosialinum 14. november 1991 visir Hjalti í Jákupsstovu á, at smábátarnir eru ein höttan fyri fiskastovnar okkara. Men tá hugsað verður um steddina av bátunum, fiskireiðskapin teir nýta og hvussu fáar dagar hesir fáa roynt, skal ein ikki hava flogvit fyri at á-sanna, at hesin pástandur er púra burturvið.

Fyri tað fyrsta er samlaða veiðan á nærleiðum í dag meira enn 100.000 tons, tá er tann fiskur ikki taldur við, sum trolararnir hava sílað frá í trol teirra og sum liggur og rotnar á havsins botni.

Til stuttleika?

Tá sagt verður, at í 1985 vóru 6.000 tons av umleið 150.000 tonsnum bert fiskað til stuttleikar, vil eg fyrst viðmerkja, at eingin fiskar 6.000 tons bert til stuttleikar. Og harnæst skal sigast, at her er bert talan um umleið 4% av heildarveiðuni á nærleiðunum undir Føroyum, hóast allur hesin so stóri, effektivi, höttandi og vælútgjærði smábátarflotin av »stuttleikabátum« for á flot. Og um fiskifrøðingar halda, at tað eru hesir bátar, ið hava elvt til fiskaloysi og minkandi stovnar, so skilji eg betur, hvi stóðan er, sum hon er í dag; tí so hava teir ikki á nakran hátt ásaðnað, hvar tann veruliga höttanin er, nevniliga trolingin — par-trolingin.

Trupulleikunum til lívs

So leingi trolingin ikki

verður annaðhvørt bannað ella minkað munandi, koma stovnar okkara ikki fyri seg aftur. Eg haldi at Hjalti eigur at tosa meira við útróðarmenn, ið berjast á opnum havi fyri at bjarga sær sjálvum og landi sínum, heldur enn at sita trongskygður á skrivstovu síni, meðan land og ríki raplar, orsakað av at eingin ger nakað fyri at koma trupulleikunum til lívs.

Tá tosað verður um at banna troling ella avmarka trolingina, so stingur ein annar trupulleiki seg upp, nevniliga hvat so við flakavirkjunum? Noyðast vit ikki at hava trolarar fyri at fáa nóg nógvan fisk til flakavirkini? Jú! Vit kunnu halda á fram við trolingini eina tíð afturat, men hvat so, tá eingin fiskur er eftir? Nei! Vit mugu ásaðna, at vit hava ikki nóg mikið av fiski til at bjarga øllum flakavirkjunum í núverandi líki. Samlaða veiðan má minkast til tað, ið grunnar okkara tola, og síðan má ein umlegging fara fram í flakavinnuni. Besti háttur at stýra veiðuni er ikki at stýra henni, men at lata linu- og snellubátar/skip fiska frítt á ávísu økjum, samstundis sum troling verður bannað á nærleiðunum, ella avmarkað munandi.

Hjáveiðan hjá fremmandum

Um vit hyggja at fiskiskapinum á miðleiðini sæst, at so at siga allur fiskiskapur har, undantikið íslandskvotan, er lodna,

svartkjaftur og líknandi og sostatt eingin fiskur til tey føroysku flakavirkini. Og tá íslandskvotan er ókeypis, loyvi eg mær at seta spurnartekin við, um vit eiga at býta kvotur til miðleiðslondini. Viðvíkjandi kvotum á fjarleiðum má ásaðna, at tann fiskur, ið vit fáa, kemur væl við, men hinvegin eri eg bangin fyri, at tað, sum hinir fiska í okkara sjógvi, ger stóran skaða. Her hugs eg um tað árin trolingin hevur á botnin og tað økologisku javnvágina, umframt at hjáveiðan av rundum fiski í okkara sjógvi er størri enn kvotan av rundum fiski vit fáa í fremmandum sjógvi. (hóast eingi hagtelu eru).

Broyting neyðug

Fiskivinnupolitikkurin í Føroyum eigur at broytast fullkomiliga. Um vit framhaldandi hugs á sama hátt, sum gjørt hevur verið á fiskivinnuøkinum, verða bæði samfelagið og grunnar lögð í oyði. Politiska samgongan, sum hevur bjóðað seg fram at stýra samfelagnum, og umsiting hennara, eiga at koma við munagóðum loysnum og at finna onkran annan syndabukk enn smábátarnar; annars halda tit bæði tykkum sjálvar og alt Føroya fólk fyri gjøldur.

Lasse Klein

sialurin · sosialurin · sosialurin · sosialurin · sosialurin · sosialurin · sosialurin ·

Ja!

Eg gerist haldari av Tíðindablaði Sosialinum og fái blaðið 5 ferðir um vikuna.

Halдарaragjaldið er kr. 200,- fyri ársfj. Halдарar uttanlands gjalda kr. 235,-/ársfj. Goldið verður ongantíð fyri fleiri bløð enn tey, ið eru eftir at koma í einum ársfjórðingi.

Navn: _____

Bústaður: _____

Bygd/býur: _____

Kannað postverkinum

Okkeypt
Sosialurin
vendir
postgjaldið

64

TÍÐINDABLAÐIÐ
sosialurin

Box 76
110 Tórshavn

Lýsið í **sosialinum**